



# Minister Zdrowia

DLG.050.162.2025.TK  
Warszawa, 10 października 2025

Pan  
Szymon Hołownia  
Marszałek  
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

*Szanowny Panie Marszałku,*

w związku z interpelacją (nr 12 279) Pani Joanny Wichy, Poseł na Sejm RP, w sprawie dostępności i finansowania ortodontycznej opieki dziecięcej, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Ad. 1

*Tabela 1 Wartość umów na świadczenia ortodontyczne w 2025*

rok	stan na dzień 1.10.2025
2025	319 699 662

Należy zauważyć, że dane za rok 2025 ukazują nominalną wartość zawartych umów na świadczenia z zakresu leczenia ortodontycznego i ich wartość ulegnie zwiększeniu, po sfinansowaniu wszystkich świadczeń udzielonych ponad limitowo w 2025 r., zgodnie z zasadą, że świadczenia dla dzieci i młodzieży finansowane są bez limitu.

Poniższa tabela ukazuje wzrost nakładów na finansowanie świadczeń z zakresu leczenia ortodontycznego za okres 2020-2024.

*Tabela 2 Wartość umów na świadczenia ortodontyczne w latach 2020-2024*

rok	wartość rozliczonych jednostek rozliczeniowych
2020	135 577 651
2021	159 583 230
2022	206 580 586
2023	288 716 041
2024	371 536 606

## Ad.2

Z informacji przekazywanych przez oddziały wojewódzkie NFZ wynika, że umowy podpisywane są ze wszystkimi oferentami spełniającymi warunki wymagane do realizacji świadczeń ortodoncji, którzy wykazują zainteresowanie realizacją umów z zakresu świadczeń ortodoncji i przystępują do konkursu ofert na ten zakres świadczeń. W sytuacji, gdy umowy zawierane są z kolejnymi świadczeniodawcami – odpowiednio wzrastają środki finansowe na przeznaczone na finansowanie świadczeń przedmiotowego zakresu.

## Ad. 3

Ustanowienie granicy 12 roku życia uprawniającej do bezpłatnej opieki ortodontycznej związane jest ze zmianami wzrostowymi twarzy i rozwojem uzębienia, z którymi związany jest rozwój zgryzu. Wyróżnia się 5 okresów rozwojowych narządu żucia po urodzeniu:

1. Okres niemowlęcy (do 1 roku życia) - to czas, kiedy wyrzynają się pierwsze zęby mleczne.
2. Okres poniemowlęcy (od 1 do 3 roku życia), w którym następuje dalsze wyrzynanie wszystkich zębów mlecznych.
3. Okres wczesnego dzieciństwa (od 3 do około 6 roku życia), w tym okresie kształtuje się zgryz pełnego uzębienia mlecznego i następują zmiany wzrostowe jako faza przygotowawcza do wymiany zębów.
4. Okres starszego dzieciństwa (od 6 do około 12 r życia), w tym czasie zachodzą intensywne zmiany rozwojowe związane z wymianą uzębienia mlecznego na uzębienie stałe.

W tych czterech okresach życia dziecka zachodzą intensywne procesy wzrostowe i rozwojowe narządu żucia determinowane nie tylko przez czynniki genetyczne, ale także poprzez takie czynniki jak: rozwijająca się mowa, żucie, oddychanie, połykanie, dysfunkcje postawy ciała czy występujące nawyki- ssanie smoczka lub palca, rozwój próchnicy czy urazy. Dlatego monitorowanie przebiegu rozwoju zgryzu w tych okresach, jego korygowanie oraz eliminowanie czynników szkodliwych przekłada się na efektywność leczenia ortodontycznego. Zakończenie okresu czwartego przyjęto za granicę wieku uprawniającego do bezpłatnej opieki ortodontycznej.

5. Okres młodzieńczy (od 12- około 22 roku życia) -to ostatni okres rozwoju narządu żucia - okres dorastania.

## Ad. 4

Średni czas oczekiwania na świadczenia z zakresu leczenia ortodontycznego wynosił w 2023 r. 76 dni, w 2024 r. 108 dni, w 2025 r. 86 dni. Najkrótszy czas oczekiwania na przedmiotowe świadczenia w 2025 r. wynosił 0 dni.

## Ad. 5

Uprzejmie informuję, że wszystkie konkursy ofert o udzielanie specjalistycznych świadczeń stomatologicznych, ogłaszane są przez oddziały wojewódzkie na obszarze terytorialnym województwa lub grupy powiatów. Dostępność do świadczeń ortodoncji również zabezpieczana jest na poziomie województwa lub grupy powiatów, nie można więc rozpatrywać jej pod kątem istnienia „białych plam”. Na poziomie województwa lub grupy powiatów świadczenia są zabezpieczone.

Ad. Wniosku o rozważenie wprowadzenia bezpłatnej opieki ortodontycznej dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia.

Należy zauważyć, że aktualnie, świadczenia ortodontyczne obejmujące leczenie aparatami wymiowanymi, czyli wykonanie aparatu ortodontycznego jest udzielane do 12 roku życia, natomiast kontynuowanie leczenia ortodontycznego z możliwością rekonstrukcji aparatu ortodontycznego czy jego modyfikacji jest udzielane do 13 roku życia.

Dzieci z brakami zębowymi leczone przy pomocy ortodontycznych protez dziecięcych mają zagwarantowane wykonanie protez ortodontycznych do 18 roku życia

Równocześnie, należy podkreślić, że dla pacjentów z nasilonymi wadami zgryzu oraz wadami zgryzu towarzyszącymi zespołom wad wrodzonych w obrębie struktur części twarzowej czaszki są dedykowane świadczenia ortodontyczne do 18 roku życia w ramach Programu ortodontycznej opieki nad dziećmi z wrodzonymi wadami części twarzowej czaszki. Dla kwalifikacji pacjentów do refundowanego leczenia ortodontycznego w ramach Programu stosuje się wskaźnik potrzeb leczenia ortodontycznego IOTN (z ang. Index of Orthodontic Treatment Need) opracowany w Wielkiej Brytanii jako narzędzie obiektywnej oceny potrzeby leczenia ortodontycznego w systemie opieki zdrowotnej. W zależności od potrzeb leczniczych, zakwalifikowani pacjenci objęci są opieką ortodontyczną już od urodzenia do 18 roku życia z zastosowaniem różnorodnych metod leczniczych, w tym: profilaktyki, reedukacji, mioterapii, aparatów wymiowanych i stałych.

Aktualnie w Ministerstwie Zdrowia prowadzone są prace analityczne dotyczące poszerzenia zakresu świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia ortodontycznego o nowe świadczenie profilaktyczno-lecznicze.

Z wyrazami szacunku  
z upoważnienia Ministra Zdrowia  
Tomasz Maciejewski  
Podsekretarz Stanu  
/dokument podpisany elektronicznie/